Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. postale - II Gruppo 70%

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177
PODUREDNIŠTVO
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7- Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 23.000
Letna inozemstvo Lir 35.000
Letna inozemstvo, USA dol. 28
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXV. - Štev. 16 (1749) Gorica - četrtek, 21. aprila 1983 - Trst Posamezna številka Lir 500

Dogodki so mu dali prav

Ko prebiramo starozavezne preroke, zlasti tiste, ki so živeli v času asirskih in babilonskih kraljev, se čudimo po eni strani slepoti judovskih voditeljev, ki so bili gluhi za njihova opozorila in mračne napovedi, po drugi strani pa moramo občudovati njihov pogum, saj so šli proti javnemu mnenju in v svoji neustrašenosti za resnico tvegali celo svoja življenja. Med njimi izstopata zlasti Izaija in Jeremija.

PO VZGLEDU PREROKOV

Kdor prebira življenje in delovanje ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana in njegov pogumni nastop zoper brezbožni komunizem zlasti v obdobju sovražne okupacije in krvave domače revolucije, bo nehote našel v njegovih besedah in njegovem ravnanju nekaj preroškega. Tako je večkrat in jasno izpovedal:

»Odkrito izpričujem, da sem videl v brezbožnem komunizmu največjo nevarnost za krščanstvo in krščansko življenje mojega naroda, nevarnost za časno in večno srečo... Zato sem smatral za svojo nadpastirsko dolžnost, da vernike o resnosti in nevarnosti poučim, jih po poglobitvi verskega življenja duhovno utrdim za vedno bolj bližajočo se komunistično revolucijo.«

Takrat so slovenski komunisti, ki so ustanovili Osvobodilno fronto, še tajili, da pripravljajo socialno revolucijo; danes njihovi voditelji tega ne zanikajo več. Škof Rožman je pa njihovo namero že ob nastanku OF razkrinkal, zaradi česar so ga začeli načrtno blatiti in mu nadeli navzdevek izdajalca.

Toda dr. Rožman se tega očitka ni ustrašil. Dejal je: »Nič tega, kar mi očitate, nimam na vesti... Bog bo sodil, ali sem bil v svoji službi zvest ali ne. Pred Njim si upam trditi: po moji krivdi, po mojem sodelovanju in stikih z raznimi oblastmi ni bila nikomur hiša požgana, nikomur imetje izropano, nihče umorjen, pač pa sem — hvala Bogu — mogel marsikoga rešiti iz ujetništva, tudi smrti... Večni sodnik mi ne bo mogel očitati izdajstva nad lastnim narodom!«

Da obvaruje svoj narod pred Zlom in veliko hudobijo satanskega sovraštva do božjega je bil in ostal nezlomljivo trden: »Ukaz imam od Boga: pojdi in uči! Še posebno danes, ko se širi toliko zmote, velja božji ukaz Izaiju: Vpij in ne nehaj!« In je škof Rožman vpil do samopožrtvovanja: »Bogu sem se dal na razpolago, rad žrtvujem sebe in svoje življenje za narod, da bi ga Bog ohranil v sveti veri. Do zadnjega bom učil, da je brezbožni komunizem največje zlo in najhujša nesreča za slovenski narod.«

DVA ČISTO NASPROTNA SVETOVA

Preroške so tudi besede, ki jih je 27. novembra 1945 kot begunec na Koroškem zapisal msgr. Gabrovšku v ZDA: »Za svojo osebo sem prepričan, da nam bo čas dal prav in nas popolnoma opravičil, čeprav še morda ne tako kmalu. Angleži in Amerikanci bodo tudi nekoč postavljeni pred to odločitev. Če za Balkance ne bodo pripravljeni kaj storiti, bodo morali zaradi sebe in drugega sveta, da ga obvarujejo komunističnih eksperimentov. Tu sta dva svetova, ki nimata zdaj nič skupnega. Vezala ju je samo borba proti nacizmu. Ta boj je končan in zdaj ostanejo samo nujno sporne točke. Poznam komunizem, ki je satanizem in teroristični totalitarizem, neprimerno doslednejši kot fašizem in nacizem. Pa ne vem, če mi tam verjamejo. Če ne, se bodo sami prepričali.«

In na vprašanje, ali ni bilo mogoče s komunisti priti skupaj, je škof odgovoril: »Ni bilo mogoče! Komunisti so bili nedostopni. Njim je šlo za oblast in nič drugega. Zato so morali uničiti vsak odpor zoper sebe. Nihče pa, ki ni izkusil, ne verjame, da s komunizmom ni debate.«

NI DVEH POTI

Kot begunec je dr. Rožman papežu Piju XII. dal odpoved na položaj ljubljanskega škofa. Nihče ne bi tedaj papežu zameril ali mu očital, da je odstop sprejel. Toda papež je menil drugače. Dejal mu je: »Res, v takih razmerah ni bila mogoča drugačna pot.« Pustil ga je kot škofa ljubljanske škofije do njegove smrti 16. novembra 1959.

Škofu dr: Rožmanu je bila kot vodilo pri ravnanju okrožnica Pija XI. »Divini Redemptoris« o brezbožnem komunizmu. Danes Cerkev ubira drugačna pota, kajti tudi razmere po svetu so drugačne, a to, kar je škof dejal o komunizmu ali o njem napovedal, se uresničuje iz dneva v dan. Dogodki mu dajejo prav.

— td —

Dvajsetletnica znamenite okrožnice

V opoldanskem nagovoru vernikom na Trgu sv. Petra se je v nedeljo 10. aprila papež Janez Pavel II. spomnil 20-letnice okrožnice papeža Janeza XXIII. »Mir na zemlji«. Ta je bila objavljena 11. aprila 1963.

Po besedah sedanjega papeža je okrožnica »Mir na zemlji« bila poziv vsemu svetu, naj spoštuje osnovne človeške vrednote kot so pravica do življenja, svobode in miru, nadalje pravica izražanja, izbire pogleda na svet in iskanja odgovorov na zadnja vprašanja življenja.

■ Zahodno Nemčijo so zadele velike spomladanske poplave. Izredno je narasla reka Ren, ki izvira v kantonu Graubünden v Švici. Pri zvezni prestolnici Bonnu je prestopila bregove in se približala stavbi zveznega parlamenta, malo višje v Kölnu pa je zalila ves zgodovinski del.

Enostransko zavzemanje za mir

V letu 1931 je Dimitrij Manuilski, član Kominterne, zapisal besede, ki so v našem času na tem, da se uresničijo: »Danes še nismo v stanju, da sprožimo napad. Naš trenutek bo nastopil čez 30 ali 40 let. Da bomo zmagali, potrebujemo presenečenja. Meščanstvo moramo uspavati. Organizirali bomo največje gibanje za mir, kar jih je kdaj bilo. Kapitalistične države, ki so v razkroju in bedaste, se bodo z veseljem pridružile lastnemu uničenju. Zagrabile bodo za trnek, ki jim ga bomo vrgli. In komaj se bo njih obrambni sistem začel rušiti znotraj njih samih, bomo nastopili mi in jih strli z našo stisnjeno pestjo.«

NEJASNA POBUDA AMERIŠKIH ŠKOFOV

Manuilski se je zmotil le glede let, ko naj se bi njegova napoved uresničila. Namesto 30 do 40 let je poteklo petdeset, da se je sprožil plaz mirovnih pobud, pohodov in zborovanj, a le v eni smeri: razorožil naj bi se samo Zahod, komunistični Vzhod pa naj bi ohranil svoje orožje, kajti to orožje da ni namenjeno vojskovanju, ampak varovanju miru. O sveta preprostost tistih, ki temu verjamejo! In vendar, ni jih malo takih, tudi v cerkvenih krogih ne manjkajo.

Tako so severnoameriški škofje, ki predstavljajo petino prebivalstva ZDA, t. j. 50 milijonov katoličanov, lanskega novembra pripravili osnutek o jedrskem orožju, o katerem bodo prihodnji mesec razpravljali na škofovski konferenci in ki pravi, da je raba jedrskega orožja ali grožnja z njim nemoralna. »Je naš nauk«, je rečeno v tem dokumentu, »da noben kristjan v vesti ne sme ubogati ukazov ali slediti političnim zamislim, ki so usmerjene v uboj neborečega se prebivalstva. Z moralnega stališča je nesprejemljivo, strašiti nasprotnika z jedrskim orožjem, prav takko je treba obsoditi to orožje v takoimenovane obrambne namene, čeprav bi šlo le za omejeno uporabo. Posest tega orožja je moč dopuščati le, če bo istočasno prišlo do medsebojne razorožitve«.

To stališče severnoameriških škofov pa premalo upošteva drugo dejstvo: danes ne bi bilo jedrskih zalog v zahodnih državah, če bi komunistični svet vodil drugačno politiko od tiste, ki jo vodi že ves čas od zadnje svetovne vojne. Politika Moskve je vse to obdobje premočrtna: podpira vsako gibanje, ki je protizahodno usmerjeno, ustvarja nova žarišča napetosti kjerkoli so dane možnosti za to in skuša potom »osvobodilnih« vojn polastiti se celih držav in območij (Vietnam, Kampučija, Afganistan, Angola, Mozambik, Etiopija, Bližnji vzhod in še in še).

Poleg tega severnoameriški škofje očitno tudi ne upoštevajo dejstva, da je danes Sovjetska zveza na svetu najbolj oborožena in v Evropi za spopad najbolj pripravljena država. Še v sedemdesetih letih je obstajalo neko vojaško ravnotežje med SZ in ZDA v Evropi. Potem pa je pobudo prevzela Moskva in dala namestiti proti Zahodu svoje triglave jedrske izstrelke SS-20, ki jih je trenutno 400 ter ciljajo zlasti proti Italiji, ZR Nemčiji, Luksemburgu, Belgiji in Nizozemski. Upravičeno je severnoameriški predsednik Reagan zato postavil zahtevo: SZ mora umakniti to napadalno orožje (tej zahtevi so dali ime »ničelna« rešitev), ali pa bodo ZDA namestile v Zahodni Evropi, da se zopet vzpostavi uničeno jedrsko ravnotežje, nove rakete Cruise in Pershing. To naj bi se dogodilo do konca leta 1983.

ZADOVOLJNA MOSKVA

Lahko si mislimo, kako je zato prišel prav sovjetski vladi osnutek ameriških škofov proti jedrskemu oboroževanju; njena propaganda je dobila novega poleta, severnoameriško vlado pa spravila v nelagoden položaj kot da je ona proti miru, Moskva pa zanj. Enosmerni pacifizem ameriških škofov je izzvenel kot sabotaža prizadevanj Washingtona, da se zoperstavi sovjetskim jedrskim grožnjam v Evropi (pa ne samo v Evropi!), oslabil je notranjo fronto v ZDA in dodal vetra siloviti mirovni ofenzivi, ki jo vodi Moskva po zahodnem svetu.

A samo po zahodnem! Kajti ti slavni pohodi za mir v komunističnem svetu niso dovoljeni. Vedno bolj pogostne so aretacije tistih, ki tam manifestirajo za mir. To je tam že protidržavno dejanje. V vzhodni Nemčiji so lani za božič v mestu Jeni zaprli mladeniče, ki so v neki cerkvi uprizorili enominutni molk v korist miru. In ko so vzhodnonemški škofje odobrili dokument, sličen onemu severnoameriških škofov, jim je vlada prepovedala, da ga objavijo. Sovjetska tiskovna agencija TASS pa je označila geslo nekaterih mirovnih manifestantov »"Ne" sovjetskim jedrskim izstrelkom in "ne" ameriškim« za zločinsko. »Ti pacifisti«, je bilo rečeno, »so zajedavci družbe, odpadniki, zločinci«. In zakaj? Ker se drznejo sovjetsko orožje enačiti z ameriškim.

POSVET V VATIKANU

Ni čuda, da se je Vatikan ob pobudi severnoameriških škofov znašel v nelagodnem položaju. Jasno je, da je treba braniti in utrjevati mir, a ne za vsako ceno niti ne na račun popuščanja do tistega, ki že grozi z orožjem.

Tako je sredi januarja letos na hitro povabil v Rim škofe in kardinale iz sedmih držav, ki so članice severnoatlantskega obrambnega pakta NATO. Posvet se je vršil 18. in 19. januarja. Po končanem posvetu je bilo objavljeno tiskovno poročilo, v katerem je rečeno: »Škofje so ponovno poudarili moralno odgovornost in avtoriteto Cerkve glede vojne in miru. O tem so razpravljali v luči sv. pisma in teologije Cerkve kot tudi smernic zadnjega koncila. Obravnavali so vprašanje uporabe jedrskega orožja, razmerje med jedrskim in običajnim orožjem; govorili so o moralnosti zastraševanja z jedrskim orožjem, o tekmi v oboroževanju v sedanjem političnem položaju«. Besedilo torej, ki ne pove ničesar, kako se ravnati v danih razmerah.

Če je torej Vatikan skušal vso zadevo potišati in razvodeniti, pa to ne pomeni, da daje prav tistim, ki skušajo preprečiti Severni Ameriki oborožiti se in oborožiti Evropo za njeno zakonito obrambo proti največjemu sovražniku miru v današnjem času, proti sovjetskemu napadalnemu komunizmu. Tudi vatikanski krogi gledajo z nevoljo na neko duhovščino in višje cerkvene kroge, kateri so se v zadnjih mesecih priključili raznim mirovnim gibanjem, ki zahtevajo razorožitev le v eni smeri, smeri Zahoda in ki so se dali manipolirati od Moskve in njenih pomočnikov.

JASNE BESEDE POGUMNEGA REDOVNIKA

Sredi te zmede se človek razveseli jasnih besed, ki jih najdemo v glasilu »Cerkve v stiski« »L'Echo dell'Amore« (dec. 1982) in ki jih je napisal tvorec te ustanove p. Werenfried van Straaten. Takole pravi:

Vse preveč gibanj za mir pripada peti koloni komunizma. Ta se poslužuje strahu pred vojno, da pod geslom »Mir brez orožja« zruši božji prestol na zemlji in si podvrže vse človeštvo pod suženjskim jarmom. Vse preveč teh gibanj ima dvojni obraz. Pravijo, da se borijo za mir, a istočasno oznanjajo umor spočetih otrok v materinem telesu. To je začetek konca. Kajti če milijoni mater lahko brez kazni umore svoje otroke, kateri moralni pomislek lahko zadrži svetovni pokol?

Lažni preroki tega »miru« pač ne poznajo ali nočejo poznati, kar je zapisal sv. apostol Pavel v pismu do Efežanov (11-17): »Nadenite si vso bojno opravo božjo, da se boste mogli ustaviti zvijačam hudičevim.« Hudič in njegovi pristaši niso »prepasani z resnico« niti niso obdani »z oklepom pravice«, kajti nikdar ne omenjajo nečloveškega trpljenja v sovjetskih kazenskih taboriščih. Namesto strahu božjega oznanjajo človeški strah in vznemirjenost. Namesto »ščita vere« ponujajo nevero, ki ne nudi nobene rešitve. Namesto »čelade zveličanja« imajo čez svoje oči slepilno obvezo.

Premnogi se enostransko poslužujejo mest sv. pisma kot n. pr., da bo prišel čas, ko bodo »meče prekovali v pluge«, toda istočasno hoté preidejo druga mesta, kjer so jasno napovedani zadnji časi človeštva in znamenja, ki jih bodo spremljala. Kristusove besede: »Nisem prinesel na svet miru, ampak meč,« nam povedo brez olepšanja, da je življenje boj, vojskovanje, ne pa predaja sovražniku. Nikjer v evangelijih ni rečeno, da se je treba predati, če se hočemo izogniti napadom božjih sovražnikov, ki nam vsiljujejo svoje brezbožno nasilje. Nikjer v sv. pismu ni rečeno, da moramo iz strahu pred vojno odpreti vrata Evrope brezbožni državi, ki je s svojim »otočjem Gulag«, t. j. s svojimi koncentracijskimi taborišči ugonobila daleč več človeških življenj kot vseh šest let zadnje svetovne vojne. Nikjer v sv. pismu ne stoji zapisano, da se je treba predati Satanu, da se reši mir na zemlji.

Bati se moramo atomske bombe, bati Satana, bati neukročene živali, ki dremlje v vsakem človekovem srcu. Toda imeti samo strah in sejati vznemirjenost, preplah in obup pred bodočnostjo, ni evangeljsko. Evangeljsko je imeti zaupanje v Tistega, kateremu »so pokorni veter in morje«, ki »hodi po vodi«, ki nam kliče, ko se potapljamo: »Zakaj se bojite maloverni, bodite pogumni, jaz sem z vami!« (gl. Mt 14,25-27).

J. K.

Kako je z državnimi financami

Z državnimi financami se je prej spoprijela poslanska zbornica, sedaj pa razpravlja o njih senat. Proračun mora biti sprejet do 30. aprila, tako zahteva ustavni zakon. Zaradi tega poteka razprava v senatu s pospešeno naglico, a z velikimi težavami, kajti eni, to je predvsem opozicija, bi hoteli, naj država čim več porabi v razne socialne namene, drugi, predvsem demokristjani, menijo, da je treba varčevati, če hočemo zaustaviti inflacijo. Od tod kreganje, kritike, spori prej v poslanski zbornici, sedaj v senatu.

Pri tem prihaja do presenetljivih ugotovitev, predvsem to, da nihče ne ve, koliko država potrosi na leto. Če je mogoče kolikor toliko ugotoviti prihodke, ni mogoče ugotoviti izdatkov. To iz preprostega razloga, ker nihče ne ve, koga vse država podpira. Prav zaradi tega je slišati ene, da bo državni primanjkljaj za letošnje leto znašal 71 tisoč milijard lir, drugi, da bo znašal 79, tretji pa, da se bo povzpel na 84 tisoč milijard lir. Država torej ne ve, koga plačuje.

Vendar za glavne izdatke se ve. Med največjimi so danes izdatki za zdravstvo in pokojnine; kakih sto tisoč milijard na leto. To je več kot ena tretjina vsega, kar država inkasira. Pri tem bi lahko rekli, da je denar za zdravstvo po zadnji reformi slabo naložen. Povečanim izdatkom za zdravstvo ne odgovarja izboljšana zdravstvena oskrba državljanov. To moremo ugotavljati vsak dan.

Drugi veliki izdatki so za krajevne ustanove: dežele, pokrajine, občine. Te skoro nimajo lastnih virov dohodka in jim mora ves denar dajati država. Potem so tu državna podjetja, ki so skoro v celoti pasivna, npr. ladjedelnice, težka metalurgija. Pri tej slednji mora država doplačevati za vsakega delavca približno 20 milijonov lir na leto. (Ali bi ne bilo boljše, da bi delavci ostali doma in dobili 20 milijonov na leto zato, da ne delajo?).

Najhujše pa je notranji dolg države. Ta je namreč zadolžena pri državljanih, ki so ji posodili denar v obliki državnih vrednostnih papirjev (Bot in drugi), za bajne vsote. Samo za obresti mora plačevati 120 milijard na dan! Izdatki italijanske države so torej ogromni, za njih velikost pa ve samo Bog.

Da more vse to kriti, nalaga država davke in pristojbine vseh vrst. Računajo, da bo letos na ta način inkasirala 245 tisoč milijard lir. Pa bo kljub temu manjkalo še veliko, kot že omenjeno. To razliko bo država krila z novimi posojili in z inflacijo. Inflacija je zato nepredpisan davek, ki ga dajemo državi, plačujejo pa ga predvsem tisti, ki prejemajo ali plačo ali penzijo. Vsled tega je težko razumljiva politika tistih političnih in sindikalnih krogov, ki vidijo izboljšanje položaja delavcev predvsem v višjih plačah in ne v znižanju inflacije ter državnih izdatkov.

Navdušenje v Pragi

Okoli 6000 vernikov se je zbralo v praški stolnici sv. Vida k slovesni službi božji ob začetku izrednega svetega leta odrešenja.

Že pred začetkom maše je množica navdušeno prepevala pesem »Kristus kraljuj«. V pridigi je kardinal Tomašek pozval vernike k zvestobi Janezu Pavlu II. in krščanskim izročilom. Po dveurni maši se je množica vernikov zbrala na trgu pred stolnico in z viharnim odobravanjem pozdravila svojega duhovnega nadpastirja. Znova so zapeli pesem Kristusu Kralju.

Kardinalov poziv vernikom k zvestobi Apostolskemu sedežu in veri in navdušeno pozdravljanje, prepevanje in vzklikanje množice zbranih vernikov je vsekakor v zvezi z akcijo češkoslovaških sredstev družbenega obveščanja proti papežu in poskusom vlade, da bi duhovnike kljub prepovedi Apostolskega sedeža pritegnili v vrste z državo povezanega duhovniškega društva Pacem in terris.

Kaj naj naredimo?

(ZA NEDELJO DUHOVNIH POKLICEV 24. APRILA)

»Trdno smo lahko prepričani, da bo Bog obudil nove duhovniške poklice, če se bo božje ljudstvo bolj zavestno in dosledno oklepalo evangelija. Najučinkovitejše zdravilo zoper vse težave v Cerkvi je pričevanje evangeljskega življenja. Seveda je treba upoštevati tudi znanost in vse globoke spremembe v družbi in Cerkvi, posodobiti pastoralno dejavnost in presojati znamenja časa, toda vse to ne more nadomestiti edino potrebnega: svetosti v Cerkvi; povezanost z Bogom, ki je edini svet in edini posvečuje.«

Tako smo lani v tem času brali v »Družini«. Te besede so nam pomagale, da smo se še bolj zavedli, da nas velik osip duhovniških poklicev v našem času postavlja pred nove naloge. Vedno bolj se zavedamo, da je skrb za poklice naša skupna naloga in dolžnost, saj gre za nadaljevanje Kristusovega odrešenjskega delovanja, ki ga je na poseben način zaupal službenemu duhovništvu. Božje ljudstvo vedno jasneje spoznava, da se krščanska občestva zbirajo ob evharistiji, iz nje rastejo in živijo. Evharistije pa ni brez službenega duhovništva. Zato nam postaja vse boj jasno, da je delo za poklice naša skupna skrb in odgovornost.

To nas navdaja s prepričanjem in zaupanjem, da ni še vsega konec, čeprav nas je vedno manj in včasih ne vemo, ne kot in kam. Zato pa tudi molimo, saj je duhovni poklic božje dejanje. Bog sam nagiba človeka, ki je svoboden, da se odloči in usmeri na pot duhovništva ali redovništva in tudi na pot ljubezenske službe bližnjemu.

Zgledno in veselo duhovniško življenje in služenje je velika, čeprav tiha spodbuda za nove duhovne poklice. Duhovniki se dobro zavedamo, da je zgled, ki ga duhovniki dajemo s svojim življenjem, najuspešnejše vabilo v duhovniški poklic. Pa ni dovolj. Po mnenju papeža Janeza Pavla II. je eden preizkusnih kamnov laiške zavzetosti to, koliko poklicev obudi za posvečeno življenje. »Vsaka skupnost mora poskrbeti za svoje poklice, saj to je tudi znamenje njene življenjske moči in zrelosti.«

Od ene strani nam take ugotovitve dajejo novega poguma za vztrajnost — tudi v pričakovanju —, od druge strani pa nas navdajajo s strahom. Za Cerkev se sicer ne bojimo. Povsem človeško in razumljivo pa je, da se bojimo za vse to, kar smo do sedaj zgradili in dogradili. Kdo bo gradil za nami? Ali res naše dosedanje delo in žrtve tako malo veljajo?

LOJZE ŠKERL

Sence v naši manjšinski problematiki

Teh senc je bilo zadnje čase več kot luči. Naj omenimo najprej lanski volivni shod italijanskih socialistov na trgu »Unità« v Trstu. Ob tisti priložnosti se ni smelo spregovoriti v slovenščini, čeprav PSI voli precej Slovencev, ker je pač tako zahteval glavni tajnik stranke Craxi. Ni se pač hotel zameriti tržaškim nacionalističnim prenapetežem. Craxijevo ravnanje je bil velik udarec za tiste slovenske volivce, ki se navdušujejo za PSI, a jih zgleda ni še zmodrilo.

Prišlo je nato do povezave socialistov z Listo za Trst na tržaški občinski in pokrajinski ravni, čeprav je dovolj znano, da Lista Slovencev ne mara. O vsem tem, je bilo zato govora na zadnjem deželnem kongresu SSk na Občinah, ki je bil 22. januarja letos; tedaj je takratni tajnik stranke dr. Drago Štoka omenil tudi potovanja enotne slovenske delegacije v Rim in tamkajšnja srečanja z najvišjimi predstavniki bodisi vlade kot parlamenta kot z vsedržavnimi tajniki strank. Dr. Štoka je moral ugotoviti, da ta srečanja do sedaj niso obrodila zaželenih uspehov. Zato je s tem v zvezi predlagal, naj bi slovenska enotna delegacija obiskala Beograd in spomnila zvezno vlado, da ima kot sopodpisnica Osimskih sporazumov obveznosti do naše manjšine.

Res je potem, kot poroča »Primorski dnevnik« od 12. februarja, v Beograd odpotovala slovenska delegacija, a ne enotna, temveč samo od Slovenske kulturno-gospodarske zveze (SKGZ). Sprejela sta jo predsednica izvršnega sveta Jugoslavije Milka Planinc in član zvezne konference SZDL Aleksander Grličkov. Tako enostransko ravnanje SKGZ, ki niti ni politična organizacija, ampak zgolj kulturno-gospodarska je naravno vznevoljilo SSk in Svét slovenskih organizacij (SSO), ki se zato nista pridružila okrnjeni delegaciji, katera je odpotovala v Rim, da se tam sestane z jugoslovanskim zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Lazarjem Mojsovom, ki se je tam mudil na obisku. V tej zvezi je deželno tajništvo SSk izdalo izjavo za tisk, ki jo je priobčil tudi »Primorski dnevnik«, a dodal svoje pripombe.

Ponovno se je isti list obregnil v to odsotnost SSk v Rimu s člankom »Kdo govori resnico?«, ki je bil objavljen 9. aprila, to je tri dni po obisku zastopstva deželne SSk v Ljubljani. Očitno nekaterim pri SKGZ ta obisk ni bil po godu.

Omenjeni članek sicer tega obiska ne komentira; ostaja pri kritiki odsotnosti SSk v Rimu, jo dolži neodgovornega ravnanja, ki je v škodo manjšinske problematike, na vse kriplje brani ravnanje SKGZ, očita SSk, da je hotela dajati lekcijo jugoslovanskemu zunanjemu ministru in da si pripravlja, ko se polemično spravlja na SKGZ in njen dnevnik volivno propagando.

SSk pa vsega tega ne potrebuje, saj je vsem znano, da ob tako pomebnih vprašanjih, ki zadevajo slovensko manjšino ni nikdar slepomišila. To pričajo njeni številni nastopi, med njimi eden zadnjih o kraških rezervatih.

Zadnje besede v članku »Kdo govori resnico« (... enotno nastopanje Slovencev v Italiji brez primesi partikularističnih strankarskih interesov in instrumentaliziranja) pa odkrivajo neko zavist do SSk zaradi srečanj in obiskov, ki jih ima naša edina slovenska stranka v zamejstvu kot polnovredni partner z državnimi strankami in z matično domovino. Vse to priča, da je SSk politična stranka v polnem pomenu besede, kar seveda za SKGZ ne more veljati.

Iznešen je bil še očitek, da se je SSk 8. avgusta 1982 v Gorici sama sestala s takratnim ministrskim predsednikom Spadolinijem. To drži, a se je zgodilo, ker je prejela neposredno vabilo od goriške sekcije republikanske stranke, ki jo je povabila na svoj sedež. Spadolini je isto leto obiskal tudi Trst. Tedaj se je pa z njim sestala celotna slovenska enotna organizacija in v njej je bilo seveda tudi zastopstvo SSk.

Ob vseh teh zapisanih sencah naj dodam še eno: pisanje pok. prof. dr. Karla Šiškoviča v reviji »DAN« od novembra 1973. Podnaslov se je glasil: »Dve leti tišine«. Članek komentira napore enotne slovenske delegacije za dosego naših pravic in se ob tem obregne ob neko skupino, ki sestavlja to delegacijo. Ni težko uganiti, da je mišljena SSk. Rečeno je: »Je utvara, da bi morali biti vsi Slovenci edine barve in združeni v eno samo stranko.« Z drugo besedo: SSk razbija enotnost zamejskih Slovencev, ker slepomiši, ker prezira druge, ker se postavlja nad druge. Je to stara taktika: obdolži drugega, kar delaš sam.

Prvikrat je enotna slovenska delegacija nastopila v Rimu 11. decembra 1971. Sprejel jo je takratni predsednik vlade in sedanji zunanji minister E. Colombo. Po 12 letih smo Slovenci še vedno na začetku. In za nekatere od SKGZ in tistih, ki volijo italijanske levičarske stranke, naj bi bila tega kriva SSk. Potem ko ji stalno mečejo polena pod noge. Nujno je zato potrebno, da enotna slovenska delegacija prouči nove možnosti nastopov, ki so bili nakazani prav od slovenske stranke.

Remo Devetak

Porast duhovnih poklicev v Španiji

Tajništvo španske škofovske konference je objavilo najnovejše podatke o povečanju števila duhovniških kandidatov in novomašnikov v Španiji. Teologijo študira 1.801 bogoslovec, medtem ko je bilo lani le 212 novih maš. Tajništvo navaja, da je to največje povečanje duhovniških poklicev v zadnjih petih letih.

Kalvarija vietnamskih duhovnikov

Dobrodelna ustanova »Cerkev v stiski« v Königsteinu v Zahodni Nemčiji poroča, da se je število vietnamskih duhovnikov, ki so iz različnih vzrokov po osvojitvi Južnega Vietnama v zaporih izgubili življenje, dvignilo z deset na štirinajst. Ustanova v svojem informativnem listu omenja, da so begunci poročali o smrti štirih duhovnikov. Povedali so tudi njihova imena. 130 duhovnikov pa je v »prevzgojnih taboriščih«.

OD TEDNA DO TEDNA

■ V Vatikanu se je zaključilo 21. zasedanje italijanskih škofov, ki so od 11. do 15. aprila razpravljali o evharistiji, občestvu in skupnosti. Treba je zavrniti »kulturo smrti«, ki vsebuje razne vrste zločina in nasilja ter pospeševati »kulturo miru«. Mir je vrednota, ki sloni na pravici, ljubezni, resnici in svobodi. »Kakor — pravijo škofi — nočemo, da bi bili izpostavljeni grožnjam orožja ter fizičnega in moralnega nasilja, tako se tudi nočemo prepustiti takim predlogom za mir, ki skrivajo v sebi željo po nadvladanju in izkoriščanju.«

■ Dva dni je prebil na uradnem obisku na Nizozemskem italijanski ministrski predsednik Fanfani, ki ga je spremljala močna vladna delegacija. V ospredju pogovorov je bila namestitev ameriških jedrskih raket na italijanskem in nizozemskem ozemlju. Nizozemska se še pomišlja, Italija pa je že odločena. Fanfani in nizozemski ministrski predsednik Lubbers sta tudi razpravljala o odprtih vprašanjih v kmetijstvu. Treba bi bilo zaščititi italijansko olje pred uvozom iz držav, ki niso članice Evropske gospodarske skupnosti. Fanfanija je sprejela tudi nizozemska kraljica Beatrix.

■ Bolgarsko sodišče s Sofiji je obsodilo na deset let in pol zapora Italijana Pavla Farsettija, njegovo spremljevalko Gabriello Trevisin pa na tri leta. Sodniki so ju spoznali za kriva vojaškega vohunstva, češ da sta fotografirala ob bolgarsko-turški meji vojaške utrdbe. Farsetti je doma iz Arezza v Toskani, kjer ima ženo z dvema otrokoma. Politično se smatra za levega socialista. Zdi se, da je kazen izrazito politična. Vplivala naj bi na italijanske oblasti, ki držijo v zaporu bolgarskega državljana Antonova, kateri naj bi bil sodeloval pri atentatu na papeža.

■ Zahodnonemški kancler Helmut Kohl se je v Washingtonu sestal s predsednikom Reaganom. V središču pogovorov je bilo vprašanje odnosov med Vzhodom in Zahodom, zlasti kar se tiče razorožitvenih pogajanj v Ženevi in namestitve jedrskih izstrelkov v zahodni Evropi. Kohl je dejal, da bo ZR Nemčija uresničila program umestitve jedrskih izstrelkov, če jo bo »k temu prisilila sovjetska nepopustljivost«, Reaganu pa je priporočil, naj nadaljuje z napori, da bi prišlo s SZ do sporazuma o tem vprašanju.

■ Poljski primas kardinal Glemp je v Gdansku posvetil novega pomožnega škofa. Verskega obreda se je udeležil tudi bivši voditelj razpuščene »Solidarnosti« Lech Walensa, ki se je pred tem zasebno sestal z Glempom. Naslednji dan se je Walensa namenil v Varšavo, da prisostvuje neuradni proslavi 40-letnice judovske vstaje zoper naciste v varšavskem getu, a ga je policija na poti ustavila in odpeljala na zaslišanje. Kasneje je bil spuščen in se je vrnil domov.

■ V libanonski prestolnici Bejrutu je silovita ekspozlija zrušila celo krilo sedemnadstropnega poslopja, v katerem je poslovalo severnoameriško veleposlaništvo. Pri tem je bilo ubitih več oseb (med 30-40), ranjenih pa nad sto. Odgovornost za atentat si pa lasti »Fronta za islamsko sveto vojno«, ki simpatizira z iranskim verskim voditeljem Homeinijem. Severnoameriški predsednik Reagan je obenem, ko je obsodil to zločinsko dejanje zagotovil, da bodo ZDA na tem območju nadaljevale z napori ustvariti pogoje za mir.

■ Chicago je za New Yorkom in Los Angelesom tretje največje severnoameriško mesto. Na zadnjih občinskih volitvah je prvič v zgodovini mesta zmagal črnec Harold Washington, ki je nastopil na listi demokratske stranke. Prejel je 51% glasov, njegov tekmec iz republikanske stranke belec Bernard Epton judovskega porekla pa 48,2%. Črnskega župana so kompaktno volili vsi črnci, nadalje špansko govoreči prebivalci Chicaga in nekateri liberalno usmerjeni beli pristaši demokratov. Chicago ima 40% črnega prebivalstva.

Nova katoliška stolnica na Švedskem

25. marca so v Stockholmu, glavnem mestu Švedske, posvetili novo katoliško stolnico. Posvetil jo je papežev legat, kölnski kardinal J. Höffner. S posvetitvijo stolnice so obhajali tudi 200-letnico ustanovitve Apostolskega vikariata za Švedsko. Katoličanov je na Švedskem malo, a njihovo število se je v zadnjem času nepričakovano hitro povečalo. Na Švedskem je tudi veliko slovenskih katoličanov, ki so pa žal zelo raztreseni. Sedaj imajo samo enega dušnega pastirja.

Slovenski misijonar pred „ljudskim sodiščem"

Pričelo se je letos 1. marca. V kraju Keorapukurju blizu Kalkute v Zahodni Bengaliji, ki je ena zveznih indijskih držav, je nekaj skupin mladih brezposelnih razobesilo lepake proti upraviteljici nižje šole s. Aruni. To šolo vodijo redovnice apostolskega Karmela. Iz upravičenih razlogov je vodstvo odpovedalo službo šolskemu uradniku, ki je v odgovor začel z nasilno agitacijo. Ker sta se župnik tamkajšnje misijonske postaje slovenski misijonar Jože Cukalé SJ in njegov kaplan Jonas Singha postavila na stran vodstva, sta postala tarča jezne ceste tudi onadva.

Osporavani uradnik je bil pred letom dni sprejet na priporočilo kalkutskega duhovnika v začasno službo. Sam hindu je uspel pridobiti na svojo stran kako četrtino katoličanov. V četrtek 17. marca so nekateri skrajneži pričeli zasedati šolsko poslopje. Najbolj glasni pri tem so bili komunisti. Zasedli so verando in zahtevali, naj pride s. Aruna k njim na zagovor. Čakali so dve uri, dokler se ni predstojnica samostana odločila, da pride s s. Aruno. P. Cukalé in kaplan sta prisedla, da vidita, kako se bodo stvari razvijale, in da data sestram potrebno moralno oporo. Povabili so ju v šolsko sobo, a predstavniki ljudskega sodišča so ju pustili čakati. Vsako toliko so se okna in vrata odprla; tedaj so nahujskani fantalini prišli, da so kričali na nje. To pranje možganov je trajalo pet ur.

Medtem je bila obveščena policija, ki je oddaljena uro hoda. Načelnik je ugotovil stanje, nato pa ubral pot pomiritve. Podpisan je bil dogovor, da vsaka agitacija prestane, dokler se člani upravnega vodstva ne sestanejo in ne rešijo problema. Ker je šola misijonska, spada pod »Minority Act« in je zavarovana s sledečo formulo: »Zaposlitev uslužbenca, ki je na preizkušnji, se lahko prekine z enomesečno odpovedjo, ki veže obe strani ali z izplačilom enomesečne plače namesto odpovedi. Obojestranska odpoved ni vezana na poročila razlogov«.

Brž ko je policijski oddelek odšel, je tolpa pritisnila na samostan. Kričanje je prešlo v tuljenje. Zaprli in zaklenili so vsa vrata, enih pa ni bilo mogoče. Eden od razgrajačev je potegnil kaplana na prosto in ga začel pretepati. Ko je zavpil nadenj, da ga bo Bog kaznoval za njegovo početje, je oholo odvrnil: »Mi ne verujemo v Boga!«

S. Aruno so med tem potegnili iz skrivališča in jo postavili pred ljudsko sodišče. Tedaj je Hazra, prekaljeni komunist in voditelj krajevne komunistične partije opozoril, da on ne more več krotiti razgrajačev, ki da so odločeni samostan zažgati, vse njegove prebivalce pa pobiti. P. Cukalé je spoznal, da je treba hitro ukrepati. Sklenil je, da podpiše dogovor, da bo odpuščeni uradnik sprejet nazaj. Vedel je, da bo tak dogovor, ker je izsiljen, za oblast neveljaven.

Šlo je za pridobitev časa, kajti obstajalo je upanje, da bo policija znova nastopila. Krajevni policijski načelnik se je sicer pomišljal, a k sreči je nekdo obvestil o dogodkih višjega policijskega komisarja v Kalkuti, ki je po telefonu nadrl načelnika, kaj še čaka. Potem so zagrmele palice policistov po hrbtih komunističnih in drugih nasilnežev. Hitro so se razbežali. Sestre in misijonarja so bili osvobojeni.

Čez nekaj dni je p. Cukaléta obiskal krajevni poslanec, izvoljen na komunistični listi. »To niso bili moji ljudje,« se je opravičeval ne da bi ga prepričal. Predlagal je, naj se odpuščenega uradnika sprejme nazaj, pa bo mir. Pa je p. Cukalé odvrnil, da so se kristjani prebudili in zahtevajo zadoščenja. Veter se je obrnil proti komunistom.

P. Cukalé zaključuje svoje poročilo: »Fizično ni bil ranjen nihče. Bo pa Kristus potreboval veliko bolničarjev, da ozdravi, kar je te dni zbolelo pri nas. Sveto leto je tu in čaka na spreobrnjenje, dialog, spravo. Kalkuta moli in 24. Parganas (okrožje, kjer on deluje, op. ur.) tudi. Priporočam se vsem v molitev za mir.«

Nekaj varnostnih nasvetov za ženske

Pred kratkim je bila v Trstu napadena priletna Slovenka. Napadalec ji je, z izgovorom, naj mu pove uro, iztrgal torbico z več kot milijonom lir ter zbežal. Ker to ni osamljen primer, bo morda prav, če si preberemo članek iz avstralske revije »Misli«. Članek je predvsem za ženske, a je primeren za kogar koli, da si le ohrani prisotnost duha in se drži opisanih nasvetov.

Če ste napadeni, pomnite, da je najhitrejše obrambno orožje vaš glas, krik. Vpijte in kričite! Zapomnite si dobro: takoj zakričite na ves glas! Napadalec se najprej ozre okrog, če vas je kdo slišal. S tem ste že pridobili nekaj sekund. Mnogo žensk se je že samo s tem otreslo napadalca.

Če imate piščalko (ni smešno, ampak pametno, da jo ženske nosijo s seboj!), piskajte na vso moč, kajti tudi piskanje zbega napadalca. Če le imate možnost in čas, se takoj premaknite s pločnika na sredino ceste. Prostega pogleda od vseh strani se vsak napadalec boji, obenem je zmanjšana možnost, da bi vas prisilil le z nekaj koraki v temo kake stranske ulice.

Če imate dovolj poguma in moči ter napadalec nima na vas naperjenega orožja, se branite z udarci na najbolj boleča mesta: oči, trebuh, brca v golenico (nožna kost med kolenom in stopalom), ki je z vašo nogo lahko dosegljiva in se udarca napadalec težko ubrani. Vaša obramba so tudi nohti, zobje, torbica, ključi, dežnik...

Najvažnejši je prvi obrambni udarec, da vsaj za trenutek zbegate napadalca. Če le morete, pa zbežite in med bežanjem kričite na pomoč, saj so že stari Rimljani rekli, da je boljši sramotni beg kot pa častna smrt. Vsaj za te primere napada močnejšega na šibkejšega to gotovo velja.

Glede uporabe orožja, če ga nosite morda v strahu pred napadom pri sebi, je pametno, da se prej posvetujete s policijo. Sicer morete imeti več sitnosti kot če bi vas napadalec okradel. Zakon namreč ne upošteva, da ste v samoobrambi rabili orožje, marveč bo proti vam, ker ste orožje nezakonito nosili.

Še nekaj bi bilo vredno pripomniti: Večina napadalcev ni peš na cesti; skoraj vedno jih kje v bližini čaka avto, s katerim izginejo v noč. Če le morete, si poglejte in zapomnite registracijsko številko vozila, ali pa vsaj opis: model, barvo, če je kje poškodovan... Tudi napadalca si po možnosti zapomnite: posebnost obraza, obleko, pokrivalo... Vsaka malenkost lahko pomaga zločinca izslediti.

Rekli boste: lahko je svetovati, drugače pa je, kadar se vam samim kaj takega pripeti. Večina žensk (pa tudi moški v tem niso nič boljši!) je ob nenadnem napadu na cesti tako osupnjena, da kar odrevenijo. Ne morejo niti kričati, kaj šele, da bi se branile. Prisotnost duha je dar, ki ga nima vsak. Lahko pa si ga pridobi — morda tudi z branjem teh sicer skromnih vrstic, ki pa vsebujejo kaj važne napotke.

Naj končamo s splošnim nasvetom za vse primere: ne izpostavljajte se po nepotrebnem nevarnostim napada!

UTRIP CERKVE

Poseben sklad za revne in brezposelne

V posebnem skladu za pomoč revnim, ki ga je ustanovil čikaški nadškof Bernardin ob imenovanju za kardinala, se je že nabralo 200.000 dolarjev. Bernardin se je namreč odrekel posebnim mestnim slovesnostim ob visokem imenovanju in vernike največje škofije sveta prosil, naj svoje prispevke za te slovesnosti raje darujejo za pastoralno in dobrodelno dejavnost. Denar iz tega sklada je v prvi vrsti namenjen revnim in brezposelnim prebivalcem čikaške nadškofije, za gradnjo dveh cerkvenih domov za brezdomce itd. Polovico denarja pa bodo dali na razpolago papežu.

Borec za pravice katoliških Ukrajincev

Ukrajinske oblasti so zaprle 39-letnega ukrajinskega katoličana Josypa Tereljo, borca za pravice katoliških Ukrajincev. Terelja, ki je doslej preživel že 18 let v sovjetskih ječah, delovnih taboriščih in psihiatričnih bolnišnicah, je septembra 1981 skupaj s še štirimi katoliškimi laiki ustanovil »skupino za obrambo pravic vernikov in Cerkkve«. Ta skupina je pozivala sovjetske oblasti, naj spet dovolijo ukrajinski z Apostolskim sedežem povezani Cerkvi svobodno delovanje, odprejo naj cerkve, samostane in semenišča in mladim Ukrajincem dovolijo študirati teologijo v Rimu, Innsbrucku in drugod.

KATOLIŠKI GLAS
list za kritične bralce

Izzivalno proslavljanje škvadrista Giunte

V zvezi z javnim proslavljanjem zloglasnega škvadrista Francesca Giunte, ki je leta 1920 pripravil in izvedel požig Narodnega doma in druga nasilja proti slovenskim in hrvaškim ustanovam in posameznikom, je izvršni odbor Slovenske skupnosti v Trstu izdal izjavo, v kateri z največjo ogorčenostjo protestira proti proslavljanju tega nasprotnika Slovencev. Njegovo nizkotno in zločinsko dejanje nad Narodnim domom so kasneje fašisti označili za ognjeni krst fašizma pri nas in kot »mojstrsko delo fašistične akcije«. Ob desetletnici požiga pa je bil Giunta za to svoje dejanje odlikovan z marmornato spominsko ploščo.

Spričo teh nezaslišanih dejstev Slovenci, ki živimo v mejah demokratične republike Italije, nastale iz odporništva proti totalitarnemu in do danes rodomornemu fašističnemu režimu — v boju proti kateremu smo Slovenci doprinesli sorazmerno mnogo žrtev in preganjanja — ne moremo in ne smemo v tem trenutku pozabiti na vse tiste, ki so pod fašizmom neposredno ali posredno pretrpeli preganjanja vseh vrst od procesov, zaporov in ječ pa do konfinacij in ustrelitev. Zato najodločneje zahtevamo od krajevnih in osrednjih oblasti, da preprečijo poveličevanje ljudi, ki so se prav v našem mestu žalostno proslavili z nekulturnimi dejanji in zločini, ki jih mora vsak resnično demokratičen in pošten človek obsoditi.

Ogorčen protest je izdala tudi sekcija SSk za mestno središče, v katerem poziva vse rojake in demokratično usmerjene sodržavljane večinskega naroda, naj dostojanstveno, a odločno zavrnejo to fašistično izzivanje.

V soboto 16. aprila dopoldne pa je petčlanska delegacija Slovenske skupnosti pod vodstvom pokrajinskega tajnika dr. Hareja obiskala tržaškega prefekta dr. Marrosuja in od njega zahtevala, da uporabi vsa sredstva, ki mu jih daje uradni položaj, da se prepreči napovedana apologija fašizma in zavarujejo slovenske ustanove pred morebitnimi napadi. Hkrati ga je seznanila tudi z vsebino letaka, ki so ga nemški nestrpneži raztrosili za veliko noč v Kanalski dolini.

Ob koncu je delegacija poklonila prefektu publikacijo z dokumenti o drugem tržaškem procesu, ki jo je bila SSk izdala ob 40-letnici tega procesa.

Predsedniku republike Pertiniju pa je SSk poslala telegram, v katerem zahteva, naj prepreči omenjeno fašistično izzivanje v Trstu, ki je očitna apalogija fašizma.

Kljub vsem tem protestom pa je do predstavitve knjige, pisane v fašističnem duhu o Giunti, v ponedeljek 18. aprila le prišlo in sicer v tržaškem hotelu »Excelsior«. Navzoč je bil tudi prvak MSI poslanec Almirante.

Cerkvica na Pečah nad Glinščico

Italijansko društvo »Il Carso« je dalo pobudo za prikaz diapozitivov o prostovoljno opravljenem delu pri obnovi cerkvice na Pečah v dolini Glinščice. Prireditev je bila 7. aprila v dvorani Krožka za kulturo in umetnost v ulici S. Carlo 2.

Večer je organizirala predsednica društva Olga Kocjan. Za uvod je predstavila tržaškega pisatelja Dante Cannarella, ki je dokumentacijo slik v diapozitivih prikazal in obrazložil.

Seči je moral v začetke njene zgodovine, da je nekoliko osvetlil to davno pričo preteklosti, pomembno že zaradi njene znamenite ceste »za prevažanje soli«, ki je povezovala morje z notranjostjo.

Naj omenim samo, da je obstajala še pred letom 1367, to je leto ustanovitve pravilnika za bičarje, katerim je bilo predpisano romanje k tej cerkvici z bosimi nogami za one, ki bi se bili pregrešili s preklinjevanjem.

Nad vhodom v cerkvico najdemo vklesano letnico 1647, iz česar sklepamo, da je bila že od tedaj večkrat predelana. Naši ljudje so vsekakor vse do zadnjega vsaj dvakrat letno poromali semkaj.

Nadzorništvo za umetnost jo je dalo v letih 50 popolnoma restavrirati in zgraditi zunanjo lopo za izletnike, ki bi jih zalotil dež. Kot znano — je dejal g. Cannarella — je bila ta srednjeveška cerkvica kljub vsemu večkrat tarča brezvestnih napadov, ki so dosegli svoj višek s požigom cerkvice let 1979.

Po tem uvodnem pojasnilu je sledil prikaz diapozitivov o pobudi prostovoljno opravljenega dela. Misel se je porodila skupini oseb, med temi sta g. Halupka, avtor fotografskih posnetkov, in g. kaplan od Sv. Sergija Armando Scafa. Organizatorji so želeli ob tej priložnosti ustvariti možnost za srečanje ob sodelovanju med mladimi različnih skupin tako iz delovnega kot etničnega področja. Krajevno časopisje je objavilo poziv organizatorjev, na kar se je med prvimi odzval odvetnik Irneri, ki je dal velikodušno na voljo material in tehnične izvedence tvrdke SAGI. Ves material (številne vreče cementa, peska, ogrodja, orodja itd.) so na hrbtu znosili prostovoljci: italijanski in slovenski skavti, jamarska in gorska skupina, župnijska in pevska združenja.

Če je sedaj, po enem letu od prvega poziva, cerkvica znova uporabna, se moramo zahvaliti tako polnoštevilnemu odzivu mladine dobre volje. Podčrtati je treba, da so delo, za katero bi ne našli delavcev še za tako visoko plačo, ti mladi prostovoljci opravili zastonj.

V načrtu je bil helikopter vsaj za prenos najtežjih predmetov; pa se je to izkazalo za neizvedljivo zaradi strmine, ki ni dopuščala pristanka. Tako so morali fantje preko tri stote vrat, privezanih z jermeni na ramenih vleči po ozki stezi navkreber.

Ob zaključku diapozitivov je govornik povabil organizatorje na oder. Najprej je spregovoril g. Vončina kot župnijski upravitelj v Boljuncu. Zahvalil se je organizatorjem te pobude, ki so z veliko vestnostjo in ljubeznijo opravili svoje delo.

Nato je g. Armando Scafa poudaril, da prav take pobude prižgejo iskrico upanja, da se bodo prej ali slej nesporazumi med Italijani in Slovenci rešili. V tem smislu se pa moramo truditi vsi in vzgajati mladino v tem duhu. Mladi morajo začeti s sodelovanjem brez predsodkov in mrženj.

Prijetno presenečenje so ob koncu pripravili otroci, ki so začeli razdeljevati med občinstvo dvojezična vabila za »odprtje« cerkvice, ki je bilo določeno za 16. april ob 18.45 v Boljuncu.

F. V.

Koncert velikonočnih pesmi

V nedeljo 17. aprila popoldne je bil v cerkvi sv. Janeza Boska pri salezijancih na Istrski cesti koncert velikonočnih pesmi, ki so ga izvedli tržaški cerkveni pevski zbori.

Pobudo, da se ob reviji zborov jeseni s programom svetih pesmi priredi na pomlad zborovska revija s programom svetih pesmi, je Zveza cerkvenih pevskih zborov izvedla letos drugič. Sprejeto je bilo še načelo, da bodi spored takega koncerta vsakič na drugo temo in v drugi cerkvi. Tako so bile lani izvedene Marijine pesmi v cerkvi klaretincev v ul. sv. Anastazija, letos pa velikonočne v salezijanski cerkvi.

Da naši ljudje čutijo in doživljajo cerkveno petje in nabožno pesem, je dokazala izredno velika udeležba različnega občinstva na tej nedeljski prireditvi.

Program je bil raznovrsten in zanimiv, od širše zasnovanih skladb z obvezno orgelsko spremljavo, ki jih je izvajal zbor Novega sv. Antona prek zborov a cappella ali s spremljavo do polifonske skladbe za kvartet in zbor, ki so jo izvedli pevci cerkve pri sv. Vincenciju in pri Salezijancih in so kljub neobičajni zborovski sestavi nad pričakovanje dobro zapeli.

Celoten spored je obsegal skladbe znanih avtorjev iz slovenske cerkvenoglasbene literature kako so Rihar, Levičnik, Laharnar, Vodopivec, Stanko in Franc Premrl, Mav, Tomc in manj znanih, kakor sta Mavčec in Kulin, čigar velikonočno skladbo je priredil U. Vrabec. V širši javnosti je bila prvič izvedena »Močno se potrese« Marice Župančič. Med zamenjavo zborov je poezije Župančiča, Dularja, Grudna, Šorlijeve in Stameka recitiral Gregor Pertot, ki je tudi napovedal program in predstavil zbore in dirigente.

Nastopili so zbori Novega sv. Antona (dirigent Edi Race), iz Sv. Križa (Albin Verginella), iz Mačkolj (Marija Družina), iz Škednja (Dušan Jakomin), iz Rojana (Humbert Mamolo), in zbor pevcev pri sv. Vincenciju in Salezijancih (izmenoma Benedikt Sestan in Giorgio Cecchini). Skupne pesmi ob blagoslovu je vodil iz prezbiterija Dušan Jakomin. Na orgle so spremljali Tomaž Simčič, Zorko Harej, G. Cecchini, B. Sestan in Tone Kostnapfel.

Pevske zbore in zbrano občinstvo je na začetku v lepi slovenščini pozdravil tamkajšnji splošno priljubljeni župnik, ki ga prijateljsko vsi kličejo kar don Giorgio. On je dal ZCPZ dobrohotno na razpolago ne samo cerkev za koncert, marveč tudi lepo in veliko dvorano za zakusko, kjer so se pevci in nekateri prijatelji zadržali na prijateljskem razgovoru še dolgo po koncertu. Zanimivo je, da ima slovenski zbor v zavodu svojo posebno dvorano za pevske vaje. Spoznali smo tudi dušnega pastirja za slovenske vernike Stanka Živca, bivšega dolgoletnega profesorja na gimnaziji in liceju. Videli smo, da je naša slovenska skupnost zlasti prek pevskega zbora živo prisotna na delu v fari. Na koncu bodi izrečena iskrena hvala prijatelju Konstantinu Cupinu in vsem faranom, ki so pomagali pri izpeljavi pobude.

H.

Filmi o Jezusu

Za sveto leto so v Rimu sklenili, da bodo vrteli vrsto filmov o Jezusu Kristusu od prvih začetkov filma do danes. Vseh filmov je 38 in jih bodo predvajali v raznih rimskim kinodvoranah. Pozneje jih bodo kazali tudi po drugih italijanskih mestih. Prvi tovrsten film je napravil Luis Lumiere leta 1898; zadnji je »Cammina, cammina«, delo režiserja E. Olmija iz leta 1983.

Prvi takšni filmi imajo skupen naslov »Trpljenje Jezusovo«, naslednji nosijo različne naslove. Med režiserji najdemo imena raznih narodnosti, Francoze, Nemce, Amerikance, Italijane, Angleže. Filme o Jezusovem življenju so ustvarjali v času nemega filma in pozneje, ko je nastal govoreči in barvni film.

Iz časa po zadnji vojni naj omenimo nekatere filme, ki jih bodo prikazali: Sjoberg »Barabbas« (1950); Nicholas Ray, »Kralj kraljev« (1961), Pasolini »Evangelij po Mateju« (1965), Rossellini »Dejanja apostolov« (1969), Norman Jewison »Jesus Christ Superstar« (1973), Rossellini »Il Messia« (1975), Zeffirelli »Gesù di Nazareth« (1976), Virgilio Sabel »Sin človekov« (1980), A. Greene »Gospell« (1981), Ermanno Olmi »Cammina, cammina« (1983).

Iz Slovenije

Visok življenjski jubilej zaslužnega jezuita

Ob koncu meseca aprila bo praznoval 90-letnico rojstva pater jezuit Ivan Zoré, ki sedaj živi v Mariboru in še vedno čvrsto in vztrajno vrši svoje dušnopastirstvo. P. Zoré je bil veliko let v Rimu pri jezuitskem vrhovnem vodstvu in je poučeval dogmatiko na semeniškem oddelku Gregorijanske univerze.

Čestitamo!

V pomoč mladim

Na dan pred praznikom Gospodovega oznanjenja 24. marca je ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič v navzočnosti višjih predstojnikov slovenskih redovnih skupnosti blagoslovil posebno »redovniško sobo« v Ljubljani (Ciril Metodov trg 9).

V maju bo odprta ob določenih urah za pogovor s tistimi mladimi, ki se želijo usmeriti na pot duhovniškega ali redovniškega življenja. Različnim ljudem ustrezajo različne oblike posvetitve, kdor ima resen namen, da se posveti Bogu in ljudem, bo tudi iskreno premislil, v kateri obliki duhovniške ali redovniške skupnosti bo uresničil svojo voljo po posvečenem življenju.

Slovenci po svetu

Nova maša v Franciji

Ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič bo 30. aprila podelil mašniško posvečenje g. Jožefu Kaminu, ki je namenjen za naslednika dolgoletnega dušnega pastirja med Slovenci v Franciji msgr. Stanka Grimsa. Jožef Kamin, ki je Slovenec iz Francije, bo posvečen v župni cerkvi v Freymingu v Lotringiji, novo mašo bo imel v župni cerkvi v Merlebachu, ki je pastirsko središče msgr. Grimsa, sedaj staroste vseh dušnih pastirjev med Slovenci v Evropi, saj je že obhajal zlato mašo in je med Slovenci v Franciji že iz predvojnih let.

Udeležencem tržaškega romanja na Staro goro in Novo Gorico

Romali bomo v osmih avtobusih. V avtobusu št. 1 bodo romarji iz Sv. Križa, iz Barkovelj in iz Devina; v avtobusu št. 2 iz Rojana; v avtobusu št. 3 z Bazovice, z Opčin in iz Zgonika; v avtobusu št. 4 od Sv. Vincencija in Marijine družbe z ul. Risorta; v avtobusu št. 5 od Sv. Barbare in iz Žavelj; v avtobusu št. 6 iz Mačkolj, Doline, Boljunca, Boršta in Kontovela; v avtobusu št. 7 s Katinare in v avtobusu št. 8 od Salezijancev, Sv. Jakoba in Sv. Ivana.

Odhod iz vseh prvih krajev bo v **ponedeljek 25. aprila ob 7. uri.** Le avtobus št. 4 bo odpeljal s trga Oberdan. Vsi udeleženci romanja naj ne pozabijo vzeti s seboj veljavne prepustnice ali potnega lista.

Duhovna obnova v Marijinem domu, ul. Risorta

Če smo članice Marjine družbe skozi 50 in več let ostale zveste Cerkvi in Bogu, se moramo v veliki meri zahvaliti vsakoletnim duhovnim vajam. Doba naše mladosti ni bila z rožicami posuta; življenje nas je kovalo in izoblikovalo, da smo pod okriljem Cerkve ostale načelno trdne, kljub borbi za vsakdanji kruh, vojni in vsake vrste nasilju. Za življenje je potreben pogum, ker je včasih božja volja težka.

Da tudi danes ne gre brez duhovnega priliva božje energije, je pričala polnozasedena dvorana, zlasti pri popoldanskem predavanju. O čem je bilo govora?

Odsotnosti Boga v svetu ne more nihče nadomestiti. Človek je od Boga in za Boga, če to ve ali ne. Sredi razkristjanjenega sveta, kjer je greh legaliziran, ki vsak dan izvaja nova nasilja je nemogoče vztrajati brez vere in zakramentov. Slišali smo, da celò protestanti hodijo v katoliške cerkve po obhajilo. Krščanska skupnost ne more obstati brez stožerja, ki je sv. Evharistija. Tu je vir vsake občestvene zavesti, čeprav v različnih poklicih. Vsaka skupnost raste v toliko, kolikor korenini v Evharistiji.

Teh nekaj misli iz govorov p. Polikarpa Broliha bi lahko služilo v odgovor animatorki, ki je v soboto popoldne 16. aprila vodila radijsko oddajo o mladini in mamilih. V tržaškem mestu je okrog 600 mladih navezanih na mamila, med temi lep odstotek Slovencev. Goste, prisotne na oddaji, je spraševala, kaj po njihovem mnenju družba stori za te reveže. Vrstili so se bolj ali manj konkretni odgovori. Cerkev pa že 2000 let stoji v sredini naše družbe, nam sicer ne nudi kakih magičnih formul, pač pa nam kaže pot, naloge in smisel življenja!

G. pater nam je še povedal, da je nekje na avtu videl napis: »Če je vaš bog mrtev, pridite k meni, moj Kristus živi!« In Kristusovo zagotovilo: »Kdor hodi za menoj, ne hodi po temi!« (Jan 8.12) G. patru smo za njegove govore, polne Frančiškovega duha, globoko hvaležni.

F. V.

Stoletnica šole Glasbene Matice

Glasbena Matica v Trstu je proslavila svojo stoletnico ustanovitve s slavnostno akademijo, ki je bila v Kulturnem domu. Zbranemu občinstvu je ravnatelj šole prof. Sveto Grgič orisal v svojem govoru razvoj glasbene kulture na Slovenskem in pri nas. »Žal pa naša šola,« je dejal, »še vedno pričakuje na uradno priznanje s strani večinskega naroda, ki še vedno ne odgovori na prošnjo, da bi bili tudi naši slovenski otroci deležni brezplačnega glasbenega šolanja.« Kritično za Glasbeno Matico v Trstu je bilo leto 1953, ko je bila šola že na tem, da prekine s svojo dejavnostjo, pa je potem prevladala trezna misel, da bi z ukinitvijo nastala nepopravljiva škoda za slovensko kulturo v zamejstvu.

Spored so izvajali gojenci glasbenih šol iz Trsta, Pirana, Kopra in Izole, akademijo pa je zaključil mladinski pevski zbor GM iz Trsta s krajšim koncertom.

Sv. Višarje v letu 1983

Božjepotna cerkev na Sv. Višarjah bo v letošnjem letu zaprta, ker se bodo vršila obnovitvena dela zaradi poškodb ob zadnjem potresu. Letos tudi ne deluje žičnica iz Ovčje vasi, ker je prejšnja dorabljena, nova pa je šele v gradnji.

Če bi kaka skupina, ki jo vodi duhovnik, romala peš na to božjo pot in bi želela imeti tam gori sv. mašo, naj se obrne prej na župni urad v Žabnicah, kjer bo duhovnik dobil potrebna navodila, ker letos ne bo na Sv. Višarjah stalnega duhovnika.

Upajmo, da bo za leto 1984 vse obnovljeno in bomo zopet z žičnico lahko poromali na to privlačno planinsko božjo pot, kjer se stikajo doline iz treh različnih držav in se srečuje slovanski, romanski in germanski svet.

Gradnja cerkve v Ankaranu napreduje

Zidovi nove ankaranske cerkve vedno bolj rastejo in nakazujejo zunanjo podobo svetišča sv. Miklavža. Bogoslužni prostor, v katerem bo nad 200 sedežev, bo dovolj velik za tamkajšnje župnijsko občestvo. Nad veroučnimi in drugimi prostori župnijskega doma je že leseno strešno ogrodje, ki čaka le še na strešno opeko. Betonska konstrukcija bogoslužnega prostora bo na zunaj šotorsko oblikovana in se bo v vrhu končala s križem (od tal do vrha bo 13 metrov).

Z GORIŠKEGA

Usodna nesreča števerjanskega športnika

V ponedeljek 18. aprila se je po Goriškem razvedelo, da je prejšnjo nedeljo popoldne v tragični nesreči izgubil življenje mlad zamejec, 23-letni Klavdij Vogrič z Bukovja (Števerjan). V zadnjih časih se je ukvarjal s padalstvom in tudi v nedeljo 17. aprila se je podal na mirensko letališče, da bi opravil nekaj spustov. Ko se je vrgel z letala, se mu je padalo sicer lepo odprlo, žal pa so se vrvi zapletle. Zaradi tega je mladenič brez vsakega zaviranja padel na Tržaško cesto, kjer so se mu mimo vozeči komaj izognili. Takoj so ga prepeljali v goriško osrednjo bolnišnico, kjer so mu zdravniki skušali rešiti življenje, a zaman. Pri padcu je Klavdij dobil smrtne notranje poškodbe in vsak zdravniški poseg je bil žal brezuspešen.

Mladi Klavdij je leta 1974 dokončal enotno srednjo šolo v Gorici. Že od mladih nog se je navduševal za najrazličnejše športne panoge. Bil je član ŠZ »Olympie« iz Gorice. Tu se je najprej ukvarjal s tekom na dolge proge in se poskusil s tekom čez drn in strn in na 1500 m. Udeležil se je tekem na pokrajinski, deželni in meddeželni ravni ter dosegel lepe uspehe. Nato se je lotil še odbojke in igral več let v tretji diviziji. Medtem se je lotil deseteroboja. Delal je v tovarni in po osmih urah dela je hodil trenirat na stadion na Rojce. Če se mu je mudilo in ni mogel na stadion, je za trening kolesaril v hrib proti domu. Poleg vseh teh športov pa je še našel čas, da se je ukvarjal s košarko.

Delo v tovarni ga je pri športu zelo oviralo bodisi glede treningov bodisi glede tekem. Zato je začel iskati drugačno delo, ki bi mu dovolilo več prostega časa in ki bi bilo manj naporno. Tako je stopil k finančnim stražnikom. Nameraval se je vključiti v njihov lahkoatletski odsek, pa je naneslo, da se je začel ubadati s smukom. Dosegel je zavidljive uspehe, saj je tekmoval celo za evropski pokal in bil v B-moštvu italijanske državne reprezentance. Na neki tekmi pa je hudo padel in bil tri dni v nezavesti. Ta nesreča ga je dalj časa ustavila. Potem se je poleg smučanja lotil še plezanja in vožnje s kajakom. V obeh disciplinah je bil zelo uspešen. Javna občila so večkrat poročala o njegovih podvigih. V Julijcih je odprl več novih plezalnih poti.

Zadnje podvige je opravil to zimo, ko je sam izvedel izreden vzpon na Monte Cavallo, kar je zelo odjeknilo v planinskih, predvsem pa v plezalnih krogih. To zimo je zmagal tudi eno tekmo v superveleslalomu, veljavno za italijanski pokal. Poleg tega se je ob prostem času ukvarjal še s padalstvom. Bridka usoda mu je sedaj pretrgala nit življenja. Po greb je bil v sredo 20. aprila v Števerjanu. Naj mu bo lahka domača briška zemlja.

■

Sožalje

ŠZ »Olympia« izreka družini Vogrič iskreno sožalje ob težki izgubi mladega Klavdija. Sožalje izrekajo tudi prijatelji in sošolci.

Podelitev nagrade iz Sklada Dušana Černeta

Na sedežu Društva slovenskih izobražencev v Trstu je bila v ponedeljek 11. aprila zvečer obenem z literarno nagrado »Vstajenje« podeljena tudi nagrada iz Sklada Dušana Černeta, letos že osmič, katera se daje tistim slovenskim organizacijam in ustanovam, ki pomembno prispevajo k utrjevanju narodne zavesti ob spoštovanju demokratične in krščanske misli.

Letos je bila ta nagrada prisojena slovenskemu oddelku Ljudskega radia v Gorici, ki je v petih letih svojega delovanja — kot je rečeno v utemeljitvi — dal pomemben prispevek v informiranju slovenske javnosti na Goriškem. Nagrado je prevzel dr. Danilo Čotar, eden vodilnih sodelavcev Ljudskega radia.

3. redna seja Zveze slovenske katoliške prosvete

V ponedeljek 11. aprila je bila v Gorici tretja redna seja ZSKP. Prisotni so bili številni zastopniki skupin, ki so včlanjene v zvezo. Uvodno poročilo je podal predsednik Emil Valentinčič, ki je poročal o raznih pobudah zveze in njenih bodočih programih. S tem v zvezi je omenil priprave na srečanje s Krščansko kulturno zvezo s Koroškega in Zvezo kulturnih organizacij Slovenije. Govor je bil nato o pripravah na prireditve, ki bodo konec maja v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer bodo na programu večeri s prikazom primorske kulturne ustvarjalnosti.

Prisotni so zatem razpravljali o letošnji »Cecilijanki«, ki bo jubilejna, saj letos obhajamo 25-letnico njenega obstoja; to prireditev je treba primerno ovretdnotiti in obletnico proslaviti s posebnim poudarkom. V ta namen so prisotni imenovali delovni odbor, ki bo sestavil spominsko brošuro, v maju pa bo sestanek z zborovodji za čim boljše vsklajevanje programov. Odbor ZSKP je sklenil v kratkem organizirati večer za podelitev nagrad 2. natečaja za zborovske skladbe, ki ga je ZSKP razpisala lani. Sledila so poročila o delovanju včlanjenih društev.

— pk —

Uspešni nastopi štandreške dramske skupine

V nedeljo 17. aprila je dramska skupina PD »Štandrež« nastopila z Molierovo komedijo »Namišljeni bolnik« v Grgarju. S predstavo je bilo občinstvo, ki je napolnilo dvorano, zelo zadovoljno in je nagradilo nastopajoče z dolgim aplavzom. Prireditelji so izrazili željo, da bi še radi gledali take predstave in povabili štandreške igralce, naj še pridejo v Grgar.

S to uprizoritvijo je štandreška dramska skupina ponovila Molierovo komedijo že devetkrat. Po premieri, ki je bila letos v začetku januarja v Štandrežu, so se zvrstile predstave še v Gorici, Krminu, Doberdobu, Ricmanjih, Braniku, Humu, Kanalu in Grgarju.

Športno srečanje slovenskih goriških in tržaških skavtov

V nedeljo 10. aprila se je zbralo — to pot že tretjič — na dvorišču zavoda »S. Luigi« v Gorici veliko število naših skavtov in skavtinj z namenom, da se pomerijo v raznih športnih disciplinah. Po sv. maši so se tekmovalci in navijači razkropili po igriščih, kjer so se odvijale tekme. Ker vsebuje zavod več igrišč, so se lahko razni »spopadi« odvijali istočasno in smo na tak način omogočili večjemu številu tekmovalcev, da se pomerijo v petih športnih disciplinah: košarki, nogometu, odbojki, gimkani in scout-ballu. Tekmovalci so bili razdeljeni v kategoriji fantov in deklet, vsaka pa je vsebovala še podkategorijo A (od 11 do 15 let) in B (od 14 do 18 let).

Ne bi tu omenjal vseh izidov, očitna pa je bila tudi tokrat premoč Goričanov, ki so (poleg tega da so letos igrali »doma«) pokazali boljšo atletsko in tehnično pripravo od svojih tržaških vrstnikov. Zabeležiti pa je vendar premoč Trsta v košarki, medtem ko se z Gorico v odbojki sploh ne more meriti. Je to verjetno posledica »tradicije«, saj se pri slovenskih športnih društvih na Goriškem le malo goji košarka, medtem ko doživlja odbojka prav sedaj nekak »razcvet«. V nogometu pa zmagujejo zdaj eni zdaj drugi.

Lep vtis mi je naredila tekma v ženskem in moškem scout-ballu, ki je publiki iztrgala marsikateri aplavz. Zanimanje je bilo veliko, morda tudi zato, ker takega tekmovanja ne vidimo vsak dan — scout-ball igramo namreč samo skavti, zato menim, da bi bilo prav, ko bi ga skušali razširiti vsaj znotraj organizacije.

Pogrešal sem tudi letos srečanje v nogometu ali odbojki za starejše skavte, ki je bilo sicer v načrtu, a ga zaradi pomanjkanja časa nismo izvedli.

Neizprosno je pozno popoldne prišel zaključek in z njim pesem slovesa, ostal pa nam je v srcu, kot vedno ob skavtskih srečanjih lep spomin. **Veseli Gams**

»Primorska poje« v goriškem Avditoriju

V soboto 16. aprila je bil v goriškem Avditoriju koncertni nastop pevskih zborov »Primorska poje«. Na njem je nastopilo deset zborov z obeh strani meje. Med drugimi so nastopili zbori »Jezero« iz Doberdoba, »Grbec« iz Škednja, kobariški oktet »S. Gregorčič«, »Slovenijales« iz Idrije in »Obala« iz Kopra. Vsi so v glavnem predstavili po tri skladbe, le idrijski zbor je odpel eno, sicer daljšo skladbo (kantato Turjaška Rozamunda). Gotovo pa bi kazalo, da bi se vsi zbori držali določenih meja, saj veliko daljše skladbe sodijo bolj v samostojne koncerte.

Raven nastopajočih zborov je bila seveda zelo različna. Na vsak način je bilo med njimi nekaj dobro pripravljenih oz. prav dobrih pevskih skupin. Zadnja dva nastopa »Primorska poje« bosta v soboto 23. v Trstu ter v nedeljo 24. aprila v Idriji, na katerih bosta pela tudi goriška zbora »Mirko Filej« ter »Lojze Bratuž.

Praznik pomladi v Doberdobu

Tradicija praznovanja velikonočnega ponedeljka sega v Doberdobu že v daljno prvo povojno obdobje. S tem lepim pomladnim praznovanjem je pozneje nadaljevalo SKD Hrast, ki je takoj ob svoji ustanovitvi kot prvo sprejelo v svoj program to privlačno prireditev. Škoda je, da se skoro vsako leto s tem prvim zbiranjem na prostem poigrava slabo vreme in spravlja tako organizatorje ob živce in dobro voljo.

Nekaj takega se je zgodilo tudi letos, ko je vse velikonočne praznike tja do ponedeljka zjutraj lilo kot iz škafa, v trenutku pa, ko smo praznik odpovedali, se je prikazalo toplo sonce, ki mu je nato sledila prav tako jasna noč. Tako je bilo treba praznik prenesti na prvo velikonočno ali belo nedeljo. Z vremenom nismo to pot imeli večjih problemov in praznik je med lepimi slovenskimi pesmimi, poskočnimi melodijami in pristno domačo kapljico dobro uspel.

Začeli smo že v jutranjih urah z odprtjem slikarske razstave goriškega umetnika Andreja Košiča in fotografskih izdelkov domačinov Karla Ferletiča, Marina Černica in Viljema Gergoleta. Goriški slikar Andrej Košič je znan širokemu krogu občinstva, saj je razstavljal že po Italiji, Jugoslaviji in Avstriji ter je bil povsod deležen velikega priznanja in pohvale. Umetnikovi akvareli nam prikazujejo kraško pokrajino in lepoto slovenske zemlje. Tudi razstava fotografij z naslovom »Predmeti govorijo«, ki so jo pripravili že omenjeni člani KD Jezero je bila izredno zanimiva. V njej so obetavni fotografi skušali zopet priklicati k življenju pozabljeni svet naše polpretekle zgodovine, odmaknjeni svet naših dedov in pradedov. V zadnjem času se skupina krepko uveljavlja, saj je že vsepovsod pripravila številne razstave.

V prvih popoldanskih urah so se naši malčki v lepem številu udeležili slikarskega tekmovanja »ex tempore«. Tričlanska komisija, ki so jo sestavljali Verena Korsič, Hiacint Jussa in Andrej Košič je risbe razdelila na tri skupine. Prvo so tvorile risbe otrok, ki še obiskujejo otroški vrtec, drugo izdelki učencev iz I. in II. razreda osnovne šole, tretjo pa dela otrok iz višjih razredov osnovne šole. Najboljše risbe vsake skupine je komisija nagradila, vse pa so bile razstavljene v prireditvenih prostorih.

Približno ob 17. uri smo začeli s kulturnim oziroma pevskim programom. Prvi je nastopil moški zbor »Mirko Filej« iz Gorice, ki se nam je predstavil z vrsto pestrih slovenskih ljudskih pesmi. Za njim je stopil na oder furlanski zbor »Coral de Lucinis«. Izvajal je furlanske ljudske pesmi, posebej za to priložnost pa so ti pevci naštudirali še slovensko ljudsko »Pa se sliš«.

Končno se je predstavil še ansambel »Supergroup«, ki je zaigral vrsto poskočnih melodij in dal tako možnost našim obiskovalcem, da so se prijetno zabavali.

Šport

MOŠKA C-2 LIGA
(skupina za napredovanje)

INTER 1904 - OLYMPIA-TERPIN 3 : 0
(15 : 12, 16 : 14, 15 : 8)

Olympia-Terpin: Špacapan, Neubauer, Marko in Štefan Cotič, Zadnik, Černic, Dornik, Terpin.

Tudi sobotno gostovanje Goričanov se je končalo z neuspehom proti mlademu moštvu tržaškega Interja. Olympijevci so sicer igrali veliko bolje kot zadnjič, kar je tudi razvidno iz delnih rezultatov, žal pa so v ključnih trenutkih zagrešili nekaj usodnih napak. Zgleda, da je goriško moštvo v začasni krizi. S tem porazom se žal manjšajo možnosti za prestop Olympie-Terpin v višjo ligo. Prihodnjo soboto se bodo Goričani doma pomerili z Metallurgico, s katero delijo tretje mesto na lestvici.

ŽENSKA D-LIGA

VOLLEY-CLUB - OLYMPIA-BERTOLINI
2 : 3

Olympia-Bertolini: Primožič, Perše, Bertolini Klara in Marija, Tomšič, Mažgon, Olivo, Klanjšček.

V zanimivi in razigrani tekmi so Goričanke prevladale tržaške nasprotnice, s katerimi sedaj delijo drugo mesto na lestvici. Pri olympijevkah je opaziti precejšen napredek bodisi pri skupinski igri kot pri posameznicah. Prihodnjo nedeljo 27. aprila bo v Gorici v štandreški telovadnici slovenski derbi, saj se bodo Goričanke pomerile s Sokolom.

MOŠKA I. DIVIZIJA

OLYMPIA-KOŠIČ - PIERIS 3 : 1

Mlado in razigrano moštvo Olympie-Košič je v soboto izničilo ekipo iz Pierisa, ki se ni na noben način mogla postaviti na noge, razen v enem nizu, ko so Goričani trenutno popustili. **G. R.**

POKRAJINSKO PRVENSTVO UNDER 15

ITALCANTIERI-OLYMPIA 0 : 2 (6/13)

Postava: Ivo Špacapan, Luka Marassi, Marko Humar, David Bresciani, A. Contin, Diego Markošič, Flavio Bello, Igor Devetak.

V zadnji prvenstveni tekmi so najmlajši olympijci premagali brez večjih težav ekipo iz Tržiča in zasedli tako odlično 3. mesto na skupni lestvici. Boljši sta bili le ekipi Fiat Comolli in Torriana. Plavi so tokrat igrali zelo zbrano in borbeno. Škoda, da se je prvenstvo končalo, saj so fantje v drugem delu prvenstva igrali vedno boljše. Premagali so vse ekipe razen vodečega Fiat Comolli. **Mar.**

Zavrženi kruh

V Italiji letno odvržejo v smeti 1500 ton neuporabljenega kruha v vrednosti 800 milijard lir. Ta presitost prav gotovo ne dela časti italijanskim potrošnikom. Kako drugače so kruh spoštovali naši predniki, ki so ustvarili lepi pregovor: »Če kruh pade ti na tla, poberi in poljubi ga!«

OBVESTILA

V Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu bo v nedeljo 24. aprila ob 17. uri koncert dekliškega pevskega zbora iz Devina in moškega pevskega zbora »Fantje izpod Grmade«. Na sporedu bodo narodne in umetne pesmi slovenskih in tujih skladateljev.

Slovenska zamejska skavtska organizacija — veja volčičev in veveric — vabi vse svoje najmlajše člane na jurjevanje, ki bo to nedeljo 24. aprila na Repentabru. Zbiranje ob 9.30 pri cerkvi. Na programu je sv. maša, polaganje obljub novih članov ter popoldanska velika igra.

XI. koncert revije pevskih zborov »Primorska poje« bo v soboto 23. aprila ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu.

Slovensko stalno gledališče iz Trsta priredi igro Matjaža Kmecla »Mutasti bratje« v četrtek 21. aprila ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu, red J, v nedeljo 24. aprila ob 15. uri pa v Mestnem gledališču v Celovcu.

Štefka Drolčeva bo pripovedovala »Pravljico za najmlajše« v petek 22. aprila ob 9. uri v osnovni šoli »Primož Trubar«, ob 11. uri pa v osnovni šoli »Karel Destovnik-Kajuh«; v soboto 23. aprila pa ob 9. uri v osnovni šoli »Vinko Tomažič« in ob 11. uri v osnovni šoli »Alojz Gradnik«.

Na videmski univerzi se bosta v četrtek 21. aprila ob 15. uri v prostorih Inštituta za vzhodnoevropske jezike in književnosti (ul. Antonini 8/III) kot gosta predstavila koroška pesnika Valentin Polanšek in Andrej Kokot.

Knjižne novosti v Katoliški knjigarni v Gorici

Z. Reven: Srce nebeške matere. Šmarnice za mesec maj.

Odpri srce. Ob 1950 letnici odrešenja.

Slovenske klavirske skladbe za mladino. 1./II. album.

Goriški letnik (v prednaročilu).

Naši razgledi št. 7.

Nova revija št. 12.

To nedeljo 24. aprila pride v Gorico g. Vinko Zaletel, ki bo dvakrat predvajal barvne slike pod naslovom

SVETA DEŽELA NEKDAJ IN DANES

Prvo predavanje bo v priredbi SKPD »Mirko Filej« - Gorica **ob 16.30** v mali dvorani bivšega bogoslovnega semenišča v Gorici, ul. Seminario 7.
Drugo predavanje pa bo v **Štandrežu** v župnijskem domu »A. Gregorčič« **ob 19. uri.**

DAROVI

Nabirka ob nedelji za katoliški tisk: župnija Štmaver 67.000 lir.

Za Katoliški glas: dr. B. Novak, ZDA 3.700; Ladi Likon, Kanada 22.500; družina Ciglič, Toronto, Kanada 6.000 lir.

Za cerkev v Podgori: dr. Roberto Marini 100.000 lir.

Za cerkev v Števerjanu: Jožef in Olga Stanič ob srebrni poroki 50.000; družina Romana Vogrič v spomin strica Pavleta 50.000 lir.

Za ploščo v Rupi: najstarejša vaščanka 15.000; N. N. 20.000 lir.

V spomin pok. Zmage Devetak: N. N., Vrh za cerkev na Vrhu 25.000; N. N., Vrh za Alojzijevišče 5.000 in ŠZ Soča 5.000 lir.

Za cerkev na Vrhu: družina Franc Devetak, Ronke namesto cvetja na grob Zmage Devetak 30.000 lir.

Za cerkev v Mavhinjah: družina ob prerani smrti Iztoka Urdiha 75.000 lir.

Za cerkev na Kontovelu: družina Daneu (258) 150.000; družina Bandelj (49) 50.000; družina Štoka (3) 10.000; družina Starc (134) 10.000; družina Daneu (156) 100.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Opčinah: Luciano Bartoli 10.000; Marija Vidmar 10.000; Anica Sosič-Marzetti 10.000; Vida namesto cvetja na grob Štefanije Čebron-Rebec 10.000; Mario in Viktorija Sossi v spomin na starše 25.000; Marija Mijot namesto cvetja na grob sestrične Fani Gomizelj 10.000; N. N. 5.000; v spomin na Danila Škerlavaj N. N. (1) in N. N. (2) po 5.000; Zora Danilu v spomin 90.000; dr. Drago Gantar v spomin na ženo Heleno 100.000; družina v spomin na prof. dr. Nestoreja Morandini 100.000; Marija Švab namesto cvetja na grob Štefanije Čebron-Rebec 20.000; N. N. 10.000; družina N. N. 1.200.000.

Za cerkveni pevski zbor Opčine: dr. Drago Gantar v spomin na ženo Heleno 100.000; Mario in Viktorija Sossi v spomin na starše 25.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: Karla Cigoj 50.000 lir.

Za cerkev na Ferlugah: N. N. 20.000 lir.

Za kapelo bl. p. Leopolda v Domju: Marija Vidmar, Opčine 5.000 lir.

Za Sv. goro: Rezi Češčut v spomin Anite Peteani 15.000; Marija Bucik, Trst 20.000 lir.

Za misijon p. Kosa: N. N. Opčine, 50.000; Imelda Žerjal 20.000; Frida Žerjal 10.000; Angela Vremec v spomin na moža in očeta Alberta ob 5. obletnici smrti 10.000; N. N., Opčine 20.000 lir.

Za misijone: Lilijana in Stojan Kafol ob krstu malega Luka 50.000; Sonja in Nadja Pahor ob smrti tete Mare 20.000; Zmaga Mastellaro v spomin Mare Germek 5.000; Vladica Vodopivec v spomin starega očeta Ladija Vodopivec 20.000 lir.

Radio Trst A

Spored od 24. do 30. aprila 1983

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.30 Mladinski oder: »Lesene igračke«. 11.00 Sestanek z... 11.15 Nabožna glasba. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 12.30 Glasba po željah - 1. del. 14.10 Nediški zvon. 14.40 Beneški kabaret, šport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditev.

Ponedeljek: 9.00 »Iz krvi rdeče«, lepljenka ob Dnevu vstaje. 10.00 Posnetek koncerta, ki je bil 25. novembra lani v Cankarjevem domu v Ljubljani. 11.00 Orkester RTV Ljubljana. 12.00 Zvezde o nas. Pripravlja Mima Kapelj. 13.20 Gospodarska problematika. 14.10 Andrej Capuder: »Rapsodija 20«. 14.55 Naš jezik. 15.00 Veselo-športno popoldne. 17.00 Letošnja revija »Primorska poje«: Prvačina, 27 marca (1. del). 18.00 Od Milj do Devina.

Torek: 8.10 Bratje in sestre, na zdar! 10.10 Oddaja za otroški vrtec. 10.20 Koncertni in operni spored. 12.00 Od Milj do Devina. 14.10 Andrej Capuder: »Rapsodija 20«. 14.30 Ropotuljica. 16.00 Beseda in pesem. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Letošnja revija »Primorska poje«: Prvačina.

Sreda: 8.10 Sprehodi po tržaških predmestjih. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.00 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole. 12.00 Pod Matajurjan. 12.30 Deželni zbori na letošnji reviji »Primorska poje«. 14.10 Andrej Capuder: »Rapsodija 20«. 14.55 Naš jezik. 15.00 Dijaška tribuna. 16.00 Bratje in sestre, na zdar! 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mladi izvajalci. 18.00 Na goriškem valu.

Četrtek: 8.10 Ivan Trinko ob 120-letnici rojstva. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.00 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole. 12.00 Na goriškem valu. 12.30 Deželni zbori na letošnji reviji »Primorska poje«. 14.10 Andrej Capuder: »Rapsodija 20«. 14.30 Otroški kotiček: »Sem in tja skozi čas«. 15.00 Diskoteka. 16.00 Sprehodi po tržaških predmestjih. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Zagrebški madrigalisti. 18.00 Četrtkova srečanja.

Petek: 8.10 Četrtkova srečanja. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.00 Oddaja za srednjo šolo. 12.00 Ena bolha me grize. 13.20 Naša gruda. 14.10 Andrej Capuder: »Rapsodija 20«. 14.55 Naš jezik. 16.00 Ivan Trinko ob 120-letnici rojstva. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 »Naša pesem 1982«, VII. tekmovanje pevskih zborov Slovenije. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 8.50 Imena naših vasi. 9.00 Alpinizem. 10.10 Béla Bártok: Grad vojvode Sinjebradca, koncertna izvedba. 12.00 »Glas od Rezije«. 14.10 Andrej Capuder: »Rapsodija 20«. 14.30 Otroški kotiček: »Leteči zmaj«. 15.00 Iz studia neposredno. 16.00 Radijski variete Atilija Kralja. 16.30 Jugoslovanski popevkarji. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Maksim Gorki: »Mati«.

Za slovensko pastoralno središče v Trstu: Felicita Vodopivec, Trst 20.000; Ivo in Nadja Jevnikar ob krstu prvorojenca Petra 100.000; N. N. 50.000; N. N. 10.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 18 % davek IVA.

Odgovorni urednik: *msgr. Franc Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Ali ste kdaj pomislili, kaj vam lahko nudi vaša banka?

Obrtniki, za utrditev in razvoj vaše dejavnosti:

1. za nakup strojev in za plačilo raznih poslovnih stroškov, kredite E.S.A. z ugodno obrestno mero;
2. za gradnjo ali nakup delovnih prostorov ter za nabavo večjih strojev, kredite ARTIGIANCASSA;
3. za kratkoročne finančne potrebe, kredite z jamstvom konzorcija CON.GA.FI.;
4. za uporabo strojev in druge opreme po izredno ugodnih pogojih, leasing Italease.

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

Gorica, Korzo Verdi st. 51 - Tel. 84206/07

vam ne nudi samo denarja